

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22, (044) 289-70-60,
E-mail: info@mlsp.gov.ua, сайт: www.msp.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37567866

Від 20 р. №

На № _____ від _____ 20 ____ р.

Голові **Спільного**
представницького **органу**
репрезентативних всеукраїнських
об'єднань профспілок на
національному рівні
Осовому Г. В.

Шановний Григорію Васильовичу!

Міністерство соціального політики України розглянуло Ваш лист від 28.09.2023 № 01-12/757-СПО стосовно вирішення питання медичного обслуговування потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, та в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до статті 46 Конституції України громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними.

У діючій на сьогодні системі соціального захисту населення регламентовано умови забезпечення осіб, які потребують надання медичних послуг, ліками та соціальними послугами на безоплатній основі.

Статтею 49 Конституції України встановлено, що кожен громадянин має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно.

Зокрема, відповідно до законів України „Основи законодавства України про охорону здоров’я”, „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” всім громадянам надано право на медичної допомоги за рахунок держави.

МІНСОЦПОЛІТИКИ
КОМПЕТЕНЦІЙНО-ДЕРЖАВНОГО ТА МІС...

МІНСОЦПОЛІТИКИ
16239/0/2-23/54 від 24.10.2023

За програмами медичних гарантій, які визначено Законом України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”, за кошти Державного бюджету України проводиться повна оплата медичних послуг та лікарських засобів.

Законом України від 23.09.1999 № 1105 „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” у редакції, що діє з 01.01.2023 (далі – Закон № 1105), не міститься прямих норм щодо лікування та реабілітації потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання (далі – потерпілі). Однак статтею 36 Закону № 1105 встановлено, що потерпілі мають право на лікування та реабілітацію в закладах охорони здоров’я, що проводяться відповідно до вимог законів України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” та „Про реабілітацію у сфері охорони здоров’я”. Цим Законом усунуто дублювання фінансування медичних послуг, адже такі витрати фінансуються з державного та місцевих бюджетів, зокрема, за рахунок коштів, спрямованих до системи охорони здоров’я відповідно до Закону України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”.

За інформацією Міністерства охорони здоров’я України, Законом України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” визначено державні фінансові гарантії надання необхідних пацієнтам послуг з медичного обслуговування та лікарських засобів належної якості за рахунок коштів Державного бюджету України за програмою медичних гарантій.

Відтак, кожен пацієнт має право отримати гарантовані державою медичні послуги в межах програми медичних гарантій безоплатно. Наявність будь-якого спеціального статусу не є обов’язковою умовою для цього, оскільки законодавчі норми щодо медичного забезпечення є загальними для усіх громадян.

З метою врегулювання питання забезпечення потерпілих лікарськими засобами постановою Кабінету Міністрів України від 28.04.2023 № 438 „Деякі питання організації забезпечення соціальними послугами з догляду та медичними послугами потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які їх потребують” (далі – Постанова № 438) внесено зміни до Переліку категорій захворювань, у разі амбулаторного лікування яких лікарські засоби відпускаються безоплатно, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 № 1303, а саме цей перелік доповнено захворюваннями, що найчастіше встановлюються потерпілим: пневмоконіози у випадках професійного захворювання; ушкодження головного мозку внаслідок черепно-мозкової травми, спричинені нещасним випадком на виробництві (трудовим каліцтвом); травми спинного мозку, спричинені нещасним випадком на виробництві (трудовим каліцтвом).

Відпуск лікарських засобів безоплатно і на пільгових умовах у разі амбулаторного лікування потерпілих проводиться аптеками за рецептами лікарів лікувально-профілактичних закладів за місцем проживання потерпілих. Витрати, пов’язані з відпуском лікарських засобів безоплатно і на пільгових умовах, провадяться за рахунок асигнувань, що передбачаються державним та місцевими бюджетами на охорону здоров’я.

Разом з цим, з метою вдосконалення практики застосування Закону № 1105, Міністерство політики за результатами проведених нарад за участю народних депутатів України та представників громадських організацій було розроблено та прийнято

Урядом постанову Кабінету Міністрів України від 14.07.2023 № 775 „Деякі питання реалізації прав потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання на отримання соціальних послуг” (далі – Постанова № 775), якою внесені зміни до Постанови № 438.

Прийняття цього акта Уряду дозволило забезпечити потерпілих усім спектром необхідних соціальних послуг з урахуванням індивідуальних потреб у предметах і засобах медичного та побутового призначення. Зокрема, Постановою № 438 передбачено можливість надання потерпілим соціальної послуги натуральної допомоги шляхом виплати щомісячних грошових компенсацій. Також урегульовано порядок надання, особливості призначення та розміри компенсацій вартості заходів, необхідних для надання цієї соціальної послуги.

Серед таких заходів, зокрема, визначено надання потерпілому компенсації вартості предметів і засобів особистої гігієни, санітарно-гігієнічних засобів та засобів догляду.

На сьогодні розмір цієї компенсації, залежно від потреби потерпілого, може коливатися від 558 до близько 2 790 грн на місяць.

Слід зауважити, що під потребою у наданні натуральної допомоги в частині компенсації заходів, що передбачають надання предметів і засобів особистої гігієни, санітарно-гігієнічних засобів та засобів догляду, варто розуміти визначені відповідно до медичної документації засоби, що є необхідними для відновлення (підтримання) здоров'я, в тому числі (але не виключно) лікарські засоби та вироби медичного призначення.

Крім того, Постановою № 775 передбачено надання потерпілому компенсації за надання соціальної послуги догляду вдома членом сім'ї потерпілого та/або іншою особою, якому згідно з висновком лікарсько-консультативної комісії або з медичним висновком про здатність до самообслуговування та потреби в сторонній допомозі та/або випискою з акта огляду медико-соціальної експертної комісії (довідкою до такого акта огляду) та/або відповідно до індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (у разі її складення) визначено потребу у спеціальному медичному догляді, постійному сторонньому догляді, побутовому обслуговуванні, а також відшкодування потерпілим витрат на необхідний догляд з 01.01.2023.

Наразі в Пенсійному фонді України на обліку перебуває 2 166 осіб, яким згідно з медичним висновком визначено потребу в догляді (1,4 % від загальної кількості потерпілих, що перебувають на обліку в Пенсійному фонді України).

З огляду на вищезазначене, Мінсоцполітики вжито вичерпний перелік заходів, спрямованих не лише на відновлення, але й на поліпшення існуючих законодавчих гарантій реалізації прав потерпілих на забезпечення соціальними послугами.

Водночас, розуміючи важливість порушеного Вами питання, Мінсоцполітики в межах компетенції готове долучитися до обговорення конкретних пропозицій профспілкової сторони у разі їх надходження.

З повагою

перший заступник Міністра

Дарія МАРЧАК

